

MİLLÎ
MESELELERİMİZ,
KONULARIMIZ VE
SORUNLARIMIZ
ÜZERİNE
DÜŞÜNCELER

NURİ GÜRGÜR





✕ @ f / otukennesriyat

YAYIN NU: 2341

KÜLTÜR SERİSİ: 1222

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI

SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-521-5

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: Ayşegül Büşra Paksoy

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Damla Acar

Kapak Baskısı: Çınar Matbaacılık

Baskı: Ötüken Neşriyat AŞ
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50
Sertifika Nu: 49269

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği
akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya
edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	11
GİRİŞ	13
20. Yüzyılın Son Kırk Yılında Türkiye.....	15

MİLLÎ VE TARİHÎ KONULAR

Millî Mücadele Hangi Şartlarda Yapıldı? Millî Varlığımız Nasıl Korundu?	35
19 Mayıs 1919 – Millî Mücadele’nin İlk Adımı	39
Millî Mücadele’nin Gazi Meclisi 102 Yaşında	44
Türk Tarihinin Seyrini Değiştiren Sakarya Meydan Savaşı.....	51
30 Ağustos Zaferi ve Türklüğün Yeniden Yükselişi	62
Türkiye Cumhuriyeti Kan ve İrfanla Kuruldu; Kuruluşundaki İlkeleri Koruyarak Ebed Müddet Yaşayacaktır	68
Türkiye Cumhuriyeti Tarihî, Sosyal ve Siyasal Bir Olgudur	71
Lozan Antlaşması Diplomatik Bir Başarıdır	76
Tek Partili Cumhuriyet Döneminde Parti Kurma Girişimleri ve 14 Mayıs 1950 Genel Seçimlerinin Anlamı Üzerine	81

TÜRK DÜNYASI İLE İLİŞKİLER

Türklerin Birliği Ülküsünde Tarihî Bir Aşama: Türk Devletleri Teşkilatı	93
Doğu Türkistan Türklüğü Yok Edilmek İsteniyor	98
Müslüman Ülkeler Doğu Türkistan’daki Soykırımı Duymuyor, Görmüyor	102

Türk Dünyasıyla İlişkiler Rafa mı Kaldırıldı?	106
Türkçülük ve Türk Milliyetçiliği Fikrinin Köşe Taşlarından: Yusuf Akçura	109

HUKUK DEVLETİ, YARGININ İŞLEYİŞİ, BAŞKANLIK SİSTEMİ SORUNLARI

Çağdaşlaşmanın Önceliği, Tarafsız ve Bağımsız Yargıdır	115
Yeni Bir Anayasa ve Sistem Değişikliğine İhtiyacımız Var mı? ..	119
Hukuk, Adalet ve Doğru Yönetim Konularında, Hz. Ömer ve Osmanlı Devleti Örneklerini Yeniden Düşünmek Gerekıyor.....	123
Evrensel Hukukun Evriminde Magna Carta'nın Etkileri.....	127
Hukuk, Yargı, Demokrasi ve Anayasa İlişkileri	130
Yaşanan Yargı Krizi, Devletin Yapısal Sorunudur	134
Yargıda Yaşanan Krizin Başkanlık Sistemiyle İlişkisi Üzerine	137
Hukuk Devletinin ve Demokrasinin Olmazsa Olmazları: Kurumlar, Kurallar, Bağımsız ve Tarafsız Yargı.....	140

12 EYLÜL DARBESİ, MHP VE ÜLKÜCÜ KURULUŞLAR DAVASI

12 Eylül Darbesiyle İlgili Cevap Bekleyen Sorular	145
Kırk Üç Yıl Sonra 12 Eylül Darbesi – MHP ve Ülkücü Kuruluşlar Davası.....	147
12 Eylül 1980 Darbesi ve MHP Davası Döneminden Bazı Notlar	158
Cumhuriyet Döneminin Fikir ve Siyaset Tarihine Işık Tutan ve Her Aydının Okuması Gereken Bir Eser: Davanın Davası.....	163
Türk Ocaklarının Alacakaranlık Dönemi.....	170

PKK VE TERÖR

Çeşitli Yönleriyle Son Bölücü Etnikçi PKK / YPG Terörü.....	175
PKK/YPG'nin SDK Üzerinden Görünüm Değişikliğinin Amacı ve Demografik Sorunlarımız	180
Öcalan'ın Çağrısını Doğru Değerlendirmeliyiz	183
Öcalan, Mimarlığını Yaptığı KCK'ya Neden Suskun?	187
PKK'nın Yeni Propaganda Atağı: "Çekiliyoruz!"	190
İmralı Görüşmesinin Düşündürdükleri.....	193
PKK'yı Terör Örgütü Saymamak Tatsız Bir Şaka mı?	195

DIŞ POLİTİKA

Yüz Yıl Sonra Yeniden Millî Güvenlik, Beka ve Dış Tehditler Meselesi.....	201
Bölge Politikalarımızda Gecikerek de Olsa Gerçeğe Dönülüyor	210
ŞİÖ, Batı ile İlişkilerimize Alternatif Olabilir mi?	215
Hamas Örgütü Filistin Halkını Temsil Edebiliyor mu?	221
Gazze Halkının Seksen Yıllık Çilesi Daha Ne Kadar Sürecek?	225

NÜFUS VE SİĞINMACILAR MESELESİ

Milyonlarca Sığınmacı Türkiye İçin Giderek Büyüyen Bir Yüktür.....	231
Türkiye'nin Sosyolojik ve Demografik Yapısı Tehdit Altında.....	235
Vahim Bir Sorun: Nüfusumuz Azalma Eğilimine Girdi	239

EĞİTİM

Kendiliğinden Mankurtlaşanlar	251
Eğitimin, Dolayısıyla Üniversitelerimizin Kalitesini Yükseltmeden Nitelikli İnsan İhtiyacımızı Gideremeyiz.....	254

EKONOMİ

Çok Kısa Bir Özet Olarak, Dünden Bugüne Türkiye Ekonomisi	253
Kemal Derviş ve Ekibi Türkiye'yi 2001 Yılındaki Ekonomik Krizden Çıkarmışlardı.....	269

İÇ POLİTİKA

Madımak'tan Başbağlar'a... Üç Gün Arayla İki Tarihî Facia	277
---	-----

DOSTLAR, DOSTLUKLAR

Rauf Denктаş: Kıbrıs Türklüğünün Hak ve Hukukunu Ömrü Boyunca Savunan Ülkücü Bir Dava Adamı, Millî Bir Lider	285
Prof. Dr. Orhan Düzgüneş'i Bilmemek, Tanımamak Eksikliktir.....	291
Galip Ağabey	294
Nevzat Kösoğlu: Mümin Bir Mütefekkir, Örnek Bir Ülkücü	297
Türkiye, Ayvaz Gökdemir'den Yeteri Kadar Yararlanabildi mi?.....	299
Şerafettin Yılmaz: Benim Altmış Altı Yıllık Uzlaşmaz Dostum.....	302
Dostum, Kardeşim Prof. Dr. Orhan Arslan ile Yaşadığımız Altmış Yıl	313

SUNUŞ

Son beş yılda yazdığım yazıları bir kitapta toplamayı düşünmüyordum; bunları toparlamayı, hangilerinin kitaba dâhil edileceğini belirlemek için tekrar okumayı, konularına göre tasnif etmeyi yaşım sebebiyle göze alamıyordum; bu sebeple çevremden gelen istekleri duymazlıktan geliyordum. Ancak kadim dostum Nurhan Alpay'ın isteğini geri çeviremezdim.

Altmış yıl önce hepsi yakın arkadaşlarım olan, “vatan kurtarma” ortak heyecanını paylaşan, bu duygularla öğrenci harçlıklarını sermaye yaparak kitap yayımlama işine yönelen gençlerin girişimiyle kurulan Ötüken'in hangi şartlarla hayata tutunduğunun, yaşadığının şahidiyim. Rahmetli Nevzat Kösoğlu başta olmak üzere, bu idealist grup, bu işe başlarken duydukları heyecanı hiç kaybetmedi. Ancak Ötüken, en yalın ifadeyle bir “kurtlar sofrası” olan bu alanda ayakta kalabildiyse bunda en büyük pay kesinlikle Nurhan Alpay'ındır. Onun yükü omuzladığı 1969 yılından bu yana başarılı yönetimiyle, yoğun çabalarıyla Ötüken, günümüzde sıradan bir yayınevi olmaktan çıkarak her anlamda “millî kültür merkezi” konumuna gelmiş bulunuyor.

Nurhan Alpay ruh hâlimi bildiğinden bana cesaret verdi ve ikna etti. Diğer yandan, yirmi beş yıl önce ATO'da birlikte çalışmaya başladığımız Hatice Doğan, yedi yıl önce emekli olmasına rağmen büyük özveriyle yardımlarını kesintisiz sürdürüyor; bu sayede Facebook isimli mecrada yazabiliyorum. Yazdıklarımın kitap hâline getirilmesi için ne yapılması gerekiyorsa kendisinin üstleneceğini söyleyerek beni rahatlattı. Nitekim, her zamanki titizliğiyle gerekenleri eksiksiz tamamladı. Çeyrek asırdır sürdürdüğü yardımlarından ötürü kendisine yürekten teşekkür ediyorum. Bir başka teşekkür-

rüm eşim Dursen Gürgür'edir; yazılarımı rahatlıkla yazabildiğim çalışma ortamını yıllardır özveriyle hazırlıyor.

Ayrıca bu kitabın her bakımdan basıma hazır hâle getirilmesine, düzenlemelerin yapılmasına emek veren Ötüken Yayınevi'nin değerli mensubu ve *Türk Yurdu* dergisinin Neşriyat Müdürü Ayşegül Büşra Paksoy'a özellikle teşekkür ederim.

Önceki kitapta yazılar konularına bakılmaksızın yazıldıkları tarihe göre sıralanmışlardı; bu defa konularına göre gruplandırdık, bunun arama kolaylığı sağlayacağını umuyoruz. Aktüel siyasi konularda yazılan eleştirel yazılara, özellikle seçim sonuçlarının tahlillerine yer verilmedi. Böylelikle yazılanların güncel polemiklerin dışında kalınarak gelecek nesillere mesaj niteliği taşımaları düşünüldü, dileriz maksat hâsıl olur.

20. Yüzyılın Son Kırk Yılında Türkiye

20 Eylül 2025

27 Mayıs 1960 Darbesi'nin ardından başlayan siyasî istikrarsızlık, yirminci yüzyılın son kırk yılında bazı dönemlerde kısa aralıklarla biter gibi görünse de uzun sürmedi; giderek süreklilik kazandı. Bu durum Silahlı Kuvvetler içerisinde siyasete müdahale eğilimini yaygınlaştırdı; askerî darbenin çok kolay yapılması, toplumsal bir tepkinin olmaması ve ütöpik, solcu hızlı kalkınma projeleri gibi faktörler bu eğilimleri güçlendiriyordu. Diğer yandan, demokratik düzene geçmek için hazırlıklar yapılıyordu. Bu maksatla 6 Ocak 1961'de toplanan Kurucu Meclis'te yeni bir anayasa yapılarak seçime gidilmesi için çalışmalar başlarken, diğer yandan Harp Okulu Komutanı Albay Talat Aydemir'in başında olduğu bir grup subay yeni bir darbeye hazırlanıyordu.

İşin tuhaf (ironik olan) tarafı, amacı ve hedefi farklı olan bu iki girişimin aynı zaman diliminde birbirlerini engellemeden çalışmalarını sürdürmeleridir. Kurucu Meclis üyelerinin tamamına yakını CHP mensubu yahut taraftarıydı. Dolayısıyla Meclis'te hazırlanıp referanduma sunulan anayasa, CHP'nin 1957 tarihli "İlk Hedefler Bildirisi"nde belirtilen isteklerle örtüşüyordu. 1961 Anayasası; demokratik esasları içeren bir metin olmakla beraber, Anayasa Mahkemesi (AYM) ve Danıştay'ın siyasî iktidar üzerinde "vesayet" oluşturacağı hükümlere yer vermesi bu özelliğini gölgeler nitelikteydi. Ayrıca, bu kurumlarda yer alacak isimlerin, sürekli olarak kendi zihniyetlerinden olmasını sağlayacak tarzda bir seçilme mekanizması oluşturulmuştu; görev sü-

Millî Mücadele Hangi Şartlarda Yapıldı? Millî Varlığımız Nasıl Korundu?

26 Haziran 2023

Geçen ay Ötüken Neşriyat'tan çıkan Münim Mustafa'nın *Kanlı Süngüler-Kafkas Cephesi Hâtıratı* isimli kitabını duyulanarak okudum. 1912'de Balkan Savaşı yahut "faciasıyla" başlayan, 9 Eylül 1922'de emperyalistlerin taşeronu Yunan askerlerinin denize dökülmesiyle zaferle sonuçlanan sürecin etraflı şekilde anlatıldığı çok sayıda eser yayımlandı, hatırat anlatıldı. Ancak Münim Mustafa'nın 1916 yılının Şubat ayında başlayıp, aynı yılın Ağustos ayında bitirilen hatıratının diğerlerinden farklı bir özelliği var. 136 sayfalık kitap, yedi aylık görev süresince bu cephedeki muharebeyi her yönüyle bizzat içerisinde yaşayan bir askerın günü gününe tuttuğu notları içeriyor. Bu yönüyle hatıratın ötesinde dönemin ekonomik, toplumsal, askerî şartlarının ve insanların (sivil ve asker) psikolojilerinin bütün çıplaklığıyla yansıtıldığı tam bir belgesel niteliği kazanıyor. Hatıraları, askerî tarih alanında uzman olan Ahmet Yurttakal'ın ciddi bir arşiv çalışması yaparak yayına hazırlamış olması eserin bu niteliği kazanmasını kolaylaştırıyor.

Münim Mustafa Darülfünun öğrencisi, hukuk tahsili yapmak istiyor. 1914'te seferberlik ilan edilince yaşlılarıyla birlikte yedek subay (ihtiyat zabıt) olarak silah altına alınıyor. Eğitim döneminin ardından tayin edildiği 10. Tümen 30. Alay'la Filistin-Sina Cephesi'nde savaşa katılıyor. Çanakka-le'de kara savaşları yoğunlaşınca tümen, takviye maksadıyla Temmuz ayında buraya intikal ediyor. "Tümen Emir Zabiti" ve "Tabur Komutanı Yaveri" gibi sıfatlarıyla muharebelere

19 Mayıs 1919 – Millî Mücadele'nin İlk Adımı

19 Mayıs 2022

Mustafa Kemal'in 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkması Türk tarihinin seyrini değiştiren stratejik, politik ve askerî bir hamledir.

Osmanlı Genelkurmayının çağrısı üzerine 13 Kasım'da Adana'dan İstanbul'a gelen Mustafa Kemal, şartlar ne kadar elverişsiz olursa olsun teslim olmayıp direnilmesi gerektiğine inanıyordu. Her rütbeden çok sayıda vatansever, millî şuur sahibi asker ve aydın da kendisi gibi düşünüyordu. Ancak ne yapılacağına ilişkin ortak bir görüş henüz oluşmamıştı. Mustafa Kemal çeşitli temaslarda bulundu. Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy, Kâzım Karabekir, Fethi Okyar gibi fikirleri örtüşen silah arkadaşlarıyla görüştü. Mücadelenin İngiltere ve müttefiklerinin egemenliği altındaki İstanbul'da değil, henüz fiilen işgal edilmemiş olan Anadolu'da başlatılması hususunda hemfikirdiler. Anadolu'daki askerî birliklere atanmak amacıyla girişimler başlattılar. Çanakkale zaferinin komutanlarından Cevat ve Fevzi (Çakmak) paşaların o sırada Harbiye Nazırı ve Genelkurmay Başkanı olmaları, taleplerini desteklemeleri milletimiz adına büyük şanstı. Sonuçta, Kâzım Karabekir, silah ve personel açısından askerî varlığını korumakta olan Erzurum'daki 15. Kolordu komutanlığına, Ali Fuat Paşa Ankara'daki kolorduya, Refet Bey Samsun'a atandılar.

İtilaf Devletleri liderlerinin Paris'te yapılan toplantılarında, Osmanlı Devleti topraklarının paylaşılmasına yönelik Sevr projesinin esaslarını içeren kararlar alındı. Özellikle İngiltere Başbakanı Lloyd George ve Dışişleri Bakanı Lord

Millî Mücadele'nin Gazi Meclisi 102 Yaşında

22 Nisan 2022

1918 yılının sonbaharı başlarken, emperyalist güçlerin ilk büyük hesaplaşması olan Birinci Cihan Savaşı'nı hangi tarafın kazandığı belli olmuştu; biz, kaybeden taraftaydık. Müttefiklerimiz Almanya, Avusturya ve Bulgaristan'ın Eylül ayında mütareke yapmaları üzerine biz de bu maksatla birkaç kanaldan girişimler başlattık. 30 Ekim'de Mondros Limanı'nda demirli savaş gemisinde mütarekeyi imzaladık. Anlaşma metnini İngilizler hazırlamıştı. İki gün süren görüşmelerde ufak bazı değişiklikler yapılsa da, sunulan şartlar çok ağırdı. Ancak, Erzurum ve Kafkasya'daki kolordularımızın dışında mevcudunu ve muharebe kapasitesini koruyabilen askerî birliğimiz kalmamıştı. Batı Trakya'da yığınak yapan İngiliz ve Fransızlar, savaşın sürmesi durumunda İstanbul'u işgale kalkışabilirlerdi.

Mütareke yapılmasını siyasetçilerimizin, aydınlarımızın ve matbuatımızın çoğunluğu, işgal tehlikesinin önlenmesi olarak algılayıp alkışladılar. Bu çevreler, İngilizlerin -başta İstanbul olmak üzere- Musul'un dışında stratejik yerlere girmemelerini makul bir barış anlaşması şeklinde yorumladılar. Oysa Mustafa Kemal gibi pek çok asker ve sivil milliyetçi aydın, İtilaf Devletleri'nin, antlaşmanın özellikle 7. ve 24. maddelerini öne sürerek diledikleri yerleri işgale kalkışacaklarını gördüklerinden farklı düşünüyorlardı. Mustafa Kemal 13 Kasım'da İstanbul'a geldiğinde, İtilaf Devletleri'nin savaş gemileri Marmara Denizi'ne demirlemişler; İstanbul'u hukuken henüz işgal etmeseler de hem kenti hem de devlet yönetimini kontrollerine almışlardı.